

BÆREDYGTIGT LOKALSAMFUND

Nørre Løgum

2021/2022

BLUP	3
Verdensmålene i Nørre Løgum	4
LANDSBYFORTÆLLINGEN	6
PROJEKTER: Et bedre Fællesskab i Nørre Løgum	8
Økonomi:	
Naturen som løftestang til lokal turisme	9
Flere Byggegrunde	10
Samfund:	
Lege og Familieområde	11
Modtagelse af tilflyttere	13
Bedre adgang til naturen, renovering af stier	14
Kommunikation	15
Biosfære:	
Skift fra gas og oliefyr til fjernvarme	16
Globalt udsyn og Lokal Handlekraft	17
Vild med vilje	18
ORGANISERING	19
Ideer og BILAG	20

BLUP

I 2021 har en styregruppe på 7 personer, sammen med et borgerpanel på 40 personer udarbejdet denne 'Bæredygtige Lokale Udviklings Plan'. Planen er udviklet og afstemt på 1 borgermøde, og flere arbejdsgrupper er nedsat som følge af processen. Planen bygger videre på de værdier, der findes i Lokalsamfundet, og sikrer en bæredygtig udvikling, som Lokalsamfundet selv administrerer.

I BLUP processen er der lavet en kortlægning af Nørre Løgum, med beskrivelse af Lokalområdet, planer, strategier og den lokale e-boks spørgeundersøgelse. Der blev i september 2021 holdt borgermøde med fremtidsværksted, hvor der var 75 deltagere, både børn og voksne. Her blev ideerne fra spørgeundersøgelsen taget op, der kom nye ideer til. Der blev dannet arbejdsgrupper, som ville stå for følgende tiltag: Lege og familieområde, Tilflyttergruppen, kommunikation og hjælpelister, klub frivillige og fester og Naturgruppen. Arbejdsgrupperne arbejder ud fra de 17 verdens/landsbymål.

Billeder fra Borgermødet med fremtidsværkstedet.

Oplæg om BLUP

Deltagerne i Borgermødet

Gruppearbejde

Børnene var i Legelandet

BLUP-juletræet er en model, der strukturerer verdensmålene i 3 overordnede kategorier. På toppen af træet er VM#11 'Bæredygtigt Lokalsamfund' placeret som en ledestjerne - og træets fod udgøres af VM#17 'Partnerskaber for handling', som en forudsætning for udvikling. De inkorporeres i alle projekter som en grundlæggende tænkning. Pointen med denne opdeling er at skabe fokus på bæredygtighed i bred forstand og motivere landsbyen til at igangsætte projekter indenfor alle kategorier.

- Bæredygtigt Lokalsamfund
 1. Økonomi
 2. Samfund
 3. Biosfære
- Partnerskaber for handling

VERDENSMÅLENE i Nørre Løgum

Vi arbejder for at leve op til Intentionerne i FN's Verdensmål om at være et bæredygtigt og levende lokalsamfund, der påtager sig en global forpligtigelse.

Vi har bundet alle vores nære Landsbymål op på Verdensmålene og vil synliggøre og udleve dem i realiseringen af vores projekter.

Vi, vore gæster og tilflyttere skal opleve at Verdensmålene er en naturlig del af hverdagen i Nørre Løgum.

Verdensmålene er her oversat til Landsbymål, for at gøre dem relevante i en dansk lokal landsby kontekst.

LANDSBYFORTÆLLINGEN

Nørre Løgum er et stort landsogn med Løgumgårde som landsby. Her ligger den gamle kirke fra årh. 1200. Vi bor i en perle af natur med Vestsønderjyllands højeste punkt, Vongshøj på Løgum bjerge som er en del af Toftlund Bakkeø. Vi bor i smørhullet, indenfor 15/20 min. kan du komme til Tønder, Skærbæk og Toftlund.

Vi har et godt Fællesskab. Her er altid en hjælpende hånd og et fællesskab der støtter. Du vil altid føle dig velkommen, fordi alle kender hinanden.

Her er rig mulighed for at skabe en virksomhed, der er mange virksomheder i området.

Der er aktiviteter for hele familien, både børn, voksne og seniorer hele året rundt. Vi har Klosterhallen liggende lige i baghaven og indkøbsmuligheder og restauranter 2 km. Væk.

Tag din familie med til Nørre Løgum, vi glæder os til at være sammen med dig.

Et sagn fortæller, at på Vongshøj ligger kæmpen Vong begravet. Han var den stærkeste af de gamle kæmper, men da munkene slog sig ned i Løgumkloster, svang han sin kølle mod alle. Men den fromme broder Martin fik ham omvendt, så han tjente gud resten af sit liv og ligger begravet under et kors på Vongshøj.

Historien om BLUP, fortid og fremtid

I Nørre Løgum har vi mistet skolen, som også var vores samlingssted og brugsen, som også var et sted, hvor man lige fik en snak, når man mødtes. Vi er et stort Landsogn med Løgumgårde som landsby og har kun 2 km til Løgumkloster, og hvis vi på et tidspunkt er bygget sammen, så findes der måske ikke noget Nr. Løgum Sogn mere. Så skal der ske noget i Nr. Løgum, så må vi gøre det selv.

Det startede med, at vi for mange år siden dannede en Sogneforening, som havde en masse aktiviteter fra traktorningridning, traktortræk, dilettant, revy og til fastelavns- og juletræsfest for børnene og de fleste aktiviteter havde grupper, som stod for aktiviteten og det virkede godt. Så besluttede vi, at samle alle foreninger til et Fællesråd, hvor vi mødes 2 gange årligt og koordinerer aktiviteter og tiltag. Til det knyttede vi et Lokalråd, hvor Ellum også gerne ville være med og så kom deres foreninger også med i Fællesrådet.

Fællesrådet og Lokalrådet har også undergrupper: Stiudvalg, Flagning, Trafiksikkerhed, Hjemmeside, Lys på kirken og julebelysning. Et eksempel på at det virker er, at Tønder kommune ville nedlægge vores afstemningssted. Vi er godt 1000 sjæle i vores Lokalsamfund, så det ville vi ikke finde os i. Så det fik vi forpurret ved kraftigt at gå imod det via Fællesråd og Lokalråd. Så gik vi i gang med BLUP.

Det har været rigtig godt, fordi vi har set på os selv udefra, via Spørgeskemaundersøgelse og de forskellige teorier, vi er blevet præsenteret for. Det har betydet, at vi vil have et bedre Fællesskab og at vi via det, har fået nye input til aktiviteter og tiltag og ikke mindst har fået flere af borgerne til at være med i arbejdsgrupper. Men det har også betydet at nogle af de etablerer udvalg har fået ny energi ved, at gå med i de nye arbejdsgrupper. For eksempel er stiudvalget gået med i Naturgruppen og Fællesrådet arbejder med kommunikation.

Ellum stod foreningsmæssigt stille og ville i første omgang ikke være med i BLUP. Men nu de lavet deres egen BLUP og har fået en masse aktiviteter op og stå, nogen sammen med

etablerede foreninger andre som helt nye tiltag.

Vi vil også som en app. genoplive Kæmpen Vong, som er et sagn, om en meget utidig kæmpe, som blev tæmmet af en munk og det siges, at han ligger begravet på vores højeste punkt Vongshøj.

PROJEKTER

Herudover ses en oversigt over landsbyens projekter inddelt under de tre kategorier.

Et bedre fællesskab i Nørre Løgum

I. Kategori: ØKONOMI

PROJEKT: Naturen som løftestang til lokal turisme
PROJEKT: Flere byggegrunde

II. Kategori: SAMFUND

PROJEKT: Et bedre Fællesskab:
Lege og familieområder
Modtagelse af tilflyttere
Bedre adgang til naturen
Kommunikation: Samarbejde på tværs

III. Kategori: BIOSFÆRE

PROJEKT: Skift fra gas og oliefyr til fjernvarme
PROJEKT: Deltagelse i "Globalt udsyn og lokal Handlekraft"
PROJEKT: Vild med vilje

Kategori: Økonomi

Bruge naturen som løftestang til lokal turisme

BESKRIVELSE:

Vi vil i dette projekt undersøge og forberede, om der kan laves en Natureventyr app om kæmpen Vong

Begrundelse:

Vi vil gerne have flere til at bruge naturen. Herunder bruges stier på cykel og gåben. Der kan der bruges en natureventyr app, som tager udgangspunkt i en lokation, som der laves en historie ud som en fortælling om Lokalsamfundet. Det gør det mere spændende for både børn, unge, gamle, lokale og turister at færdes i naturen. og fortæller noget om vores lokalsamfund. byen

Midlerne: Søges ved fonde

Tidshorisonter:

2022: Der investeres i appen og arbejdes med den

2025: Appen bruges på ture i naturen og i Løgumgårde

2030: Der er et velfungerende appsystem på land og i by og årligt 6.000 gæster, som besøger vores lokalområde

Tovholder: Naturgruppen

Flere Byggegrunde

Beskrivelse: Vi vil undersøge om der er mulighed for at få flere byggegrunde.

BEGRUNDELSE:

Husene i Løgumgårde bliver solgt lige efter, de er sat til salg. Det samme gælder lejeboliger, der hurtigt bliver udlejet. Der er byggegrunde i Nørre Løgum Sogn ved Rugmarken, men alle byggegrunde er næsten solgt. Der er derfor basis for at udstykke nye grunde til bebyggelse på en mark efter Rugmarken, ind imod Løgumgårde måske til nulenergihuse, som der med energikrisen vil blive behov for at bygge.

MIDLERNE:

Kommunen skal kontaktes om ønsket om udstykning af nye byggegrunde. De skal efterfølgende købe grunden af lodsejeren og lave udstykningen.

TIDSHORISONTER:

2022: Kommunen gøres opmærksom på, at der mangler byggegrunde

2025: Der er etableret byggegrunde og de første er solgt

2030: Alle byggegrundene er solgt, der er bygget nulenergihuse og der har skabt basis for endnu flere udstykninger.

TOVHOLDER: Løgumkloster- og Nørre Løgum og Ellum Lokalråd

Kategori: Samfund

Lege og familieområde

BESKRIVELSE:

Et udendørs Lege og familieområde. Vi ønsker

- Et udendørs område som bliver lokalsamfundets naturlige samlingssted,
- Et uformelt mødested, hvor alle kan invitere til aktiviteter og hvor alle kan mødes uanset alder og interesser.

BEGRUNDELSE:

Et udendørs Lege og familieområde er en vigtig brik til styrkelse af fællesskabet i Nørre Løgum, da ikke alle benytter sig af de tilbud der forefindes. Vi har ingen skole eller daglig varebutik i byen og kun et Menighedslokale ved præstegården, hvor der kan holdes møder og foregå aktiviteter. Så der er behov for yderligere et lokalt samlingssted for at børn, unge, voksne, ældre og familier kan mødes om en aktivitet eller en snak. Yderligere er der behov for, at mødet kan foregå udenfor og uformelt og hvor det ikke altid er planlagt lang tid i forvejen, men en pludselig ide til at mødes.

MIDLERNE:

Menighedsrådet har et naturområde, hvor de vil etablere et område til aktiviteter. Der er lavet en gruppe i Lokalsamfundet, som vil arbejde med at etablere et Lege og familieområde. De vil i samarbejde med Menighedsrådet arbejde for, at der bliver lavet Bålhytte og schelters. Menighedsrådet og Lokalrådet vil via fonde søge penge til etablering.

TIDSHORISONTER:

2022: der arbejdes med planlægning af området og indhentning af priser på etablering af bålhytte og scheltere.

2023: der er lavet et udendørs Lege og familieområde, som Lokalsamfundet er gode til at bruge.

2030: der er etableret en legeplads og hvis der er behov for det, mulighed for at bruge petanque og Krolf bane.

TOVHOLDER: Menighedsrådet og arbejdsgruppen: Lege og familieområder.

Modtagelse af tilflyttere

Beskrivelse:

Bedre modtagelse af tilflyttere

Begrundelse:

Nørre Løgum og Tønder kommune vil gerne have flere tilflyttere. I spørgeskemaundersøgelsen blev der gjort opmærksom på, at det skal være lettere for nyankomne at finde informationer og blive budt velkommen i Lokalsamfundet. Så derfor er der nedsat en Tilflyttergruppe, som arbejder med dette tiltag.

Midlerne:

Vi vil være bedre til at modtage tilflyttere. Det vil vi gøre ved at opgradere tilflytterposen som bruges ved modtagelse af tilflyttere. Finde ambassadører ude i lokalsamfundet, som sørger for modtagelse af tilflyttere. Danne undergruppe, som står for arrangementer, som skaber fællesskab.

Deltage i Tønder Kommunes projekt "En god start i Tønder" og samarbejde med Tønder kommunes koordinator for Multietniske Landsbyer og bruge den viden vi får i Lokalsamfundet

Der søges økonomi ved Nr. Løgum og Ellum Lokalråd og der kan søges fonde.

Tidshorisonter:

2022: Arbejdsgruppen er i gang og der arbejdes med at lave nye modtagelsesmuleposer

2025: Der er ambassadører i Lokalsamfundet, som modtager tilflyttere og lokal sprogcafe i Menighedshuset

2030: Alle tilflyttere føler sig godt modtaget

Tovholder: Tilflyttergruppen

Renovering af stier

Beskrivelse:

Renovere stier og skilte. Opsætte bord/bænke sæt, insektboer, naturlegepladser ved stier og vigepladser og optegning af etablerede gå- og cykelstier

Begrundelse: Bedre adgang til naturen og viden om hvilke muligheder der er, for at bruge cykel og gå stier for beboere og turister. Oplevelsen bliver bedre, fordi der også er insektboer og naturlegepladser.

Midlerne:

Der arbejdes med renovering af stier, optegning af hvor de er og opsætning af bord/bænkesæt, insektboer og naturlegepladser.

Tønder kommune har bevilget enkelte bord/bænkesæt og de arbejder med renovering af stier og skilte. Der søges penge ved Nr. Løgum og Ellum Lokalråd og ved fonde.

Tidshorisonter.

2022: Der er lavet optegnelser af etablerede gå- og cykelstier og opsat bord/bænkesæt enkelte steder

2025: Stisystemerne er renoverede og der er opsat nye skilte.

2030: Der er lavet insektboer og naturlegepladser ved stier og vigepladser.

Tovholder: Naturgruppen og Stiudvalget

Kommunikation

Beskrivelse:

Bedre kommunikation, godt samarbejde på tværs, orientering om aktiviteter, foreninger og hjælpeliste via MinLandsbyApp,

Begrundelse:

I følge spørgeskemaundersøgelse og kortlægningen blev der efterlyst, at det var lettere at finde informationer om aktiviteter, foreninger, og hjælpelister. Nogle af beboerne vil ikke i bestyrelser, men gerne som frivillig hjælpe til enkelte arrangementer/aktiviteter.

Midlerne:

Vi vil bruge et fælles kommunikationsmiddel, MinLandsbyApp. Så alle i Lokalsamfundet, har mulighed for at blive orienterede om, hvad der sker og hvilke aktiviteter, foreninger og hjælpelister der er. Der laves hjælpe/klubfrivillige lister og planlægges fester og der sætte A- skilt ud ved arrangementer.

Kommunen (Landdistriktsudvalget) laver kurser, så det er let at bruge MinLandsbyApp og betaler abonnement.

Tidshorisonter:

2022: Der bliver afholdt kurser i MinLandsbyApp og orienteres om muligheder for, at bruge den.

2025: Mange er i gang med at bruge MinLandsbyApp og hjælpelisterne.

2030: De fleste ved, hvor de kan finde oplysninger om aktiviteter, selv sætte nye ind og hjælpelisterne bruges flittigt.

Tovholder:

Nørre Løgum og Ellum Lokalråd, Fællesrådet og Sogneforeningen

Kategori: Biosfære

Skift fra gas og oliefyr til fjernvarme

Beskrivelse:

Skift fra gas og oliefyr til fjernvarme i Løgumgårde by

Begrundelse:

Der er ved spørgeskema og fremtidsværksted oplevet interesse for i landsbyerne/Landdistriktet også at bidrage energimæssigt til en bæredygtig fremtid. Løgumkloster Fjernvarme har lagt fjernvarmeledninger i Løgumgårde by og det vil være naturligt at skifte til fjernvarme.

Midlerne:

Løgumkloster Fjernvarme har sørget for at der for 5000 kr. kan lægges fjernvarmeledning ind til husene i Løgumgårde og tilbuddet gælder 2022 ud. Der er indtil videre i 2021, 77 husstande der har skiftet til fjernvarme.

Tidshorisonter:

2022: 40 nye forbrugere

2025: 30 nye forbrugere

2030: Fjernvarmeværket udvider udlægningsområdet fordi der er 60-70% af husstandene, der har givet tilsagn i det udvidede område. Der er områder ude i landdistriktet, hvor flere er gået sammen om et lille fjernvarmeværk.

Tovholder:

Løgumkloster Fjernvarme og Nørre Løgum og Ellum Lokalråd

Globalt udsyn og lokal handlekraft

Beskrivelse:

Deltage i Globalt udsyn og lokal handlekraft med en arbejdsgruppe. Det er et projekt, der sigter efter at skabe det gode landsbyliv nu og i fremtiden. Ved at understøtte den grønne omstilling med borgerne i centrum. Sønderborg, Aabenraa, Haderslev og Tønder kommuner er med i projektet. Vi vil undersøge hvor i Lokalsamfundet, det vil give mest mening, at etablere en fælles lokal varmeløsning.

Begrundelse:

Der er ved spørgeskema og fremtidsværksted oplevet interesse for i landsbyerne og landdistrikterne for også at bidrage energimæssigt til en bæredygtig fremtid.

Den foreløbige GIS-screening viser at mange husstande i sognet stadig fyrer med olie og gas og det ved vi skal ændres. Derfor vil vi med deltagelse i projektet kunne indhente relevant viden og gode erfaringer fra SEP-Sønderjylland og de lokale medarbejdere i Tønder Kommune.

Midlerne:

Ved at deltage i Globalt udsyn og lokal handlekraft vil vi få specialsthjælp. Til at undersøge hvor i Lokalsamfundet, det vil give mest mening at etablere en fælles lokal varmeløsning. Der følger 457.000 kr. med til projektet til alle 4 kommuner via Landdistriktsudvalget og vi vil som Lokalråd bidrage med den tid, som er nødvendig for at skabe kontakt til de relevante husstande og invitere til borger- og orienteringsmøder.

Tidshorisonter:

2022: Der er møder om projektet og efterfølgende borger- og orienteringsmøder med relevante husstande

2025: Der kører et forsøgsprojekt med en lokal varmeløsning

2030: Er olie og gasfyr udfaset og der er fundet andre varmeløsninger

Tovholder:

Nørre Løgum og Ellum Lokalråd, Lokale aktører i Energi arbejdsgruppen, Tønder Kommune og SEP-Sønderjylland

Projekt: Vild med vilje.

BESKRIVELSE:

Der ønskes et naturprojekt med vilde blomster.

BEGRUNDELSE:

I skemaspørgeundersøgelse blev der ønsket et naturprojekt med vilde blomster. "Vild med Vilje" er garanteret for at planter og insekter trives.

Den globale biodiversitets- og klimakrise kalder på lokale initiativer og løsninger.

Projektet vil involvere lokalsamfundet i etablering og vedligehold.

MIDLERNE:

Der er nedsat en Natur gruppe som arbejder med "Vild med Vilje". Der arbejdes med at plante vilde blomster ved alle indfaldsveje til Løgumgårde og på andre egnede områder. Vi vil dække omkostningerne til beplantning og pasning ved fundraising samt samarbejde mellem lokale aktører og kommunen.

TIDSHORISONTER:

2022: der er beplantet Vild med Vilje ved enkelte af indfaldsvejene til Løgumgårde.

2025: der er plantet Vild med Vilje ved flere indfaldsveje til Løgumgårde og der er igangsat flere Vild med vilje områder og i enkelte villahaver.

2030: der er mange med Vild med Vilje områder i lokalsamfundet, suppleret af 'Vild med vilje' tiltag i flere haver og det har øget naturoplevelsen i lokalsamfundet.

TOVHOLDER: Natur gruppen

ORGANISERING

BLUP-styregruppen arbejder selvstændigt og er selvsupplerende, med mindst en repræsentant fra Lokalsamfundet og med de borgere, som interesserer sig for tiltagene i Lokalsamfundet. Der er en deltager fra styregruppen i hver af de etablerede arbejdsgrupper. Styregruppen holder de møder, som er nødvendige for at justere udviklingsplanen og supportere arbejdsgrupperne og evt. sætte nye arbejdsgrupper i gang. Styregruppen orienterer på Sognefesten og til Lokalsamfundets Årsmøde om arbejdet i arbejdsgrupperne. Styregruppen deltager ad hoc i Fællesrådets 2 årlige møder og orienterer her om arbejdet i arbejdsgrupperne.

I 2021/2022 er følgende med i BLUP- styregruppen:

- Kirsten Damm
- Pia Dyring Lassen
- Jan Henriksen
- Stig W. Andersen
- Preben Schmidt

Borgerpanelet

I tilknytning til Styregruppen blev der etableret et borgerpanel, bestående af ca. 40 personer. Det er en ressourcegruppe, bestående af folk, som gerne vil byde ind med hjælp & sparring i forbindelse med konkrete projekter, planer, strategier - deltage i workshops og dialog-møder - eller bidrage med viden i kortlægningsfasen. Panelet er en løst tilkøbt gruppe, hvor forskellige ideer kan vendes og trykprøves. Panelet er åben for alle, som har lyst til at arbejde med lokaludvikling og stiller sin hjælp til rådighed. Det er et uforpligtende forum, hvor man kan byde ind fra sag til sag.

Kommunikationen mellem BLUP Styregruppen og Borgerpanelet fungerer via Facebook, Facebookgrupper og mail.

Under spørgeundersøgelse og Fremtidsværkstedet kom der mange nye ideer og derfor er der lavet en ide listen, som kan bruges til fremtidige tiltag:

Petanque og krolf bane

Slægtsforskning

Historie

Geocaster game

Yoga

Ridning

Plads til sport/idræt, inventar

Fælles værksted

Begynder badminton, dansefit, kor, selvforsvar for voksne

Jumping fitness

Gåture (stavgang)

Håndarbejde, strikkeklub

Keramik, Male, tegnekurser

Bankospil

Fodboldgolf

BILAG

Link til forventningsafstemningen

<https://drive.google.com/file/d/1FOBXP0O9Stvrkxui-8uwdRaVsBN7iCr1/view?usp=sharing>

Link til spørgeskemaundersøgelsen

https://drive.google.com/file/d/13ANhh4WHR-wUOknGR5Mvvmqxytz_wzlm/view?usp=sharing

Link til Trendspotting analysen

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1RaZuwxMj7UDa2z5oPGq2kvuKHVlvjAJYVHSAyG 4a_U/edit?usp=sharing

Link til Kortlægning af Nørre Løgum

<https://docs.google.com/document/d/1ZEnR-77mbtQERSFypBIB2Var1NuXSMQc0D7MU4OIEKs/edit?usp=sharing>

Link til Dataindsamlingen

<https://drive.google.com/drive/folders/1D2TI7HQSytCXfDwAechYokZtNBo0QQCb?usp=sharing>

Link til et historisk overblik

<https://docs.google.com/document/d/14NNf4uPelibmBYxlon8yA4VQgn0DEuu0/edit?usp=sharing&ouid=102218500042340007396&rtpof=true&sd=true>

Viden om fra blup.dk:

- [Fra Verdensmål til Landsbymål](#)
- [De tre tidshorisonter](#)
- [Sammensætning af styregruppe](#)
- [Borgerpanel](#)
- [Trendspotting](#)

- [Verdensmål som juletræ](#)